

gift, som er paaført Staten paa den i min Del af Betænkningen, jfr. Kontrakten, angivne Maade. Hvad vil Følgen af denne Regtelse blive? Den vil blive den, at vedkommende Kontrahent søger sin anden Kontrapart, Indenrigsministeren, til Betaling. Hvad denne saa har paataget sig paa sit Ansvar, det bør han ikke gaa bort fra. Følgen deraf vil blive, at laeder han det udrede af Statskassen, gjør han det paa sit Ansvar, men ikke paa vort. Det bliver Følgen. Dpgjør han det paa sit Ansvar, kunne vi fortsætte med en Retsanklage, men bevilge vi først den Sag, som ligger saaledes for os, bevilge vi det Beløb, have vi forlovs godkendt Historien, og vort Forbehold om Retskrænkelsen er i høj Grad svækket. Det er dette, der ligger i Forslaget. Tror man nu, at Ministeriet vil blive saa vredt, at det vil flaa alle Forligsbefræbelseerne ihjel, hvis de ikke faae disse 40,000 Kr., da er det høiere Hensyn, som maa dræbe mit Forslag, og ikke de faktiske Grunde. Det er et Spørgsmaal om et administrativt Overgreb, som kan foregaa uden Hensyn til, om vi leve under Provisorier eller ikke. Det kommer an paa, hvordan den Ting opfattes af et Ministerium, og med hvilken Styrke den angribes af Repræsentationen. Turde jeg gjøre et Par Bemærkninger om, hvad Betydning det har. Regjeringen faar i Sinde at anlægge en Jernbane. Den Gang, den fik i Sinde at anlægge Gjedserbanen, havde den dog ved Lov Ret til at give Koncession, skjøndt den i Forveien havde fortalt os, at den vilde søge Rigsdagens Samtykke til Statsanlæg, det gjorde den ikke. Man gav Koncession; til Udførelse manglede der imidlertid Penge. Ved Ribebanen manglede Regjeringen Lovgivningsbemyndigelse til at give Koncession; det satte den sig ud over. Det er nu rent provisorisk ligesom de øvrige Skridt. Regjeringen gav Koncessionen, men manglende Penge til Anlægget, dem skaffede Statskassen paa følgende Maade. Man garanterede Renten af en Million Kroner til en $\frac{1}{6}$ Mil lang Bane, som i Regjeringsforslaget var foreslaaet til 760,000 Kr. foruden Toldbegunstigelser og Expropriation. Expropriation selv af de bedste Egne kan vel sættes til 50 à 60,000 Kroner, Toldbegunstigelsen nogle faa Tusind Kroner pr. Mil, det er, naar man regner disse Poster til 50,000 Kr., ialt 810,000 Kroner efter Regjeringens Forslag. Den ærede Minister kan underøge, om denne Kalkule er gal eller ikke; men i de Tider, da Rentefoden er 3 à $3\frac{1}{2}$ pCt., giver Ministeren saa Rentegaranti uden mindste Hjemmel til en Million for denne Bane. Der staar ikke Noget i Kon-

trakten om, at dette skulde være, hvad Banen virkelig har kostet o. s. v., hvilket heller ikke altid er nogen Betyggelse. Men saa aabnes Banen, Staten overtager Driften, og den kan ikke opfige den eller tilbagelevere Driften, den maa beholde den, indtil den betaler Pengene tilbage. Det er anden Gang, at dette System er bragt i Anvendelse lige overfor Statens Penge, og fortsætte vi paa denne Maade, og anerkjende vi de 40,000 Kr., anerkjende vi Trafikken. Et svagt Forbehold som det, vi for 2 à 3 Aar siden gjorde i Anledning af Gjedserbanen — det skal jeg senere komme til — har Intet at betyde. Har det hjulpet Noget, at vi ved tredie Behandling den Gang sagde: „Det forbeholder vi os, det nedlægge vi en Protest imod“, og saa tie bumstille bagefter? Naar vi anerkjende denne Trafik ved at bevilge de 40,000 Kr., kunne vi faae Baner efter dette System, hvorsomhelst et Ministerium ønsker det. Der er ikke den fjerneste Tvivl om, at en Minister kan faae en Bane, hvorsomhelst det skal være, imod at love Rentegaranti for et Beløb, som han finder passende, en Koncession uden Lov, Banens Forpagtning til af Statsdriften, uopsigelig fra Statens Side, indtil den har betalt Anlægssummen tilbage, saa ophører Forretningen. Vi behøve hverken Rigsdagen eller Bevillingsmyndigheden, eller hvad vi ville kalde det, for at faae vort Banenet uvidet ganske efter, hvad Ministeriet eller den enkelte Minister, hvis det er ham, hvad jeg betvivler, der tager sig af saadanne Sager, bestemmer. Det skal interessere mig at se, hvorvidt vi kunne komme i saa Henseende. Men jeg skal dog bemærke her, at det ikke er ganske saaledes en Skjønssag om noget Faktisk, om Noget, der er nyttigt saa eller saa, men det er en anvendt administrativ Fremgangsmaade, som kan være forbunden med Uredelighed. Jeg sigter ikke den ærede Indenrigsminister for at have haft uredelige Hensigter med disse Transaktioner med at approbere en tidligere omhandlet Koncession eller Overenskomst angaaende Gjedserbanen eller med denne sidste, og jeg sigter ligesaa lidt Andre for Uredelighed. Men jeg siger, at det er en Fremgangsmaade, som kan være forbundet med Uredelighed, og en Fremgangsmaade, som i sin Grund er ulovlig, der angriber Statskassen uden Bevilling, og som ifølge sin Form kan, uden at man kan komme Forholdet til Livs, være forbundet med Uredelighed. Det forekommer mig, at der hører Noget til, at Folkethinget under disse Forhold skulde gaa hen og sanktionere Sligt, men det er det, man gjør, naar man voterer disse Beløb, hvorom der er Tale. Naar jeg siger, at det er en Fremgangsmaade, der kan være for-